

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109200094
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:4109200094.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: L. I., narodený XX.X.XXXX, bytom Z. XXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom Mierové námestie 1/1, Ilava, proti žalovanej: News and Media Holding a.s., IČO 47 256 281, so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, zastúpená splnomocnencom: Škubla & Partneri s. r. o., IČO 36 861 154, so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného Piešťany č. k. 8C/35/2009-452 zo dňa 9.7.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná **m á n á r o k** voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaná má právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, čl. 26 ods. 1, 2, 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 10 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že do spisu bol založený Článok s textom: Za tri vraždy doživotie. NITRA - Doživotie vymeral včera Krajský súd v Nitre L. L. (33) zo Z.. Ten zavraždil predavača a predavačku v zlatníctvach v B. T. B. P. a P., ako aj svoju mladú priateľku. Za lúpeže spolupáchatelstvom dostali jeho spoločníci Y. B. (53) trest 9 rokov a O. A. (38) 7 rokov v II. nápravno-výchovnej skupine. L. L. všetky vraždy spáchal v roku 2001. V B. T. B. P. zastrelil v zlatníctve predavača (27). V P. zase zabil predavačku (48). „Tento zločin pripomínal popravu. Obžalovaný strieľal na zamestnankyňu predajne odzadu,“ uviedol sudca krajského súdu. L. L. usmrtil aj svoju vtedy len 16-ročnú priateľku zo Z. v Nitrianskom okrese. Vylákal ju z dediny do lesa, kde ju v bezprostrednej blízkosti zastrelil. Brutálny čin ešte poistil „ranou istoty“ do hlavy. Telo zavraždenej dievčiny vyzliekol zo šiat a zahrabal do zeme. Psychiatri a psychológovia charakterizovali L. L. ako citovo chladného, nesebakritického človeka bez možnosti nápravy. „Je to spoločensky nebezpečná osoba, preto bol odsúdený na výnimočný trest v III. nápravno-výchovnej skupine,“ odôvodnil sudca rozsudok. Pojednávanie s brutálnym vrahom sa konalo v jeho neprítomnosti.“ Do spisu bol založený celý výtlačok periodika Plus JEDEN DEŇ zo dňa 18.1.2007, č. 14, ročník 2, z ktorého súd zistil, že Článok je umiestnený na 8 strane z 24 v hornej časti bez fotografií, či ilustrácií, na strane sa nachádza spolu so 7 ďalšími článkami. Z Rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 1T/1/2005 zo dňa 17.1.2007, ktorý

nadobudol právoplatnosť dňa 7.11.2007 (vo vzťahu k žalobcovi) vyplynulo, že žalobca ako obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho trestného činu vraždy a trestného činu nedovoleného ozbrojovania a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody na doživotie v III. nápravno-výchovnej skupine. Z odôvodnenia vyplynulo aj to, že znalci z odvetvia psychiatrie konštatovali pri skúmaní duševného stavu žalobcu, že netrpel ani netrpí žiadnou duševnou chorobou, jeho dissociaľna porucha osobnosti nemala vplyv na jeho rozpoznávacie ani ovládacie schopnosti, vrodenná osobnostná anomália u neho nie je bežnými medicínskymi a psychiatrickými liečebnými metódami ovplyvniteľná. U žalobcu ide o presadzujúcu sa osobnosť, nie zvyraznene agresívnu, no výrazne egocentrickú, len povrchne sociálne konformnú, so snahou uplatniť sa, kontrolovať situáciu, citovo chladná, s plochšou, egocentrickou afektemotivitou, so stabilizovanou konfiguráciou antisociaľnych rysov, absentuje prežívanie pocitov viny. Možnosť resocializácie hodnotil znalec ako výrazne sťaženú so značne neistotu prognózou, záver o značnej sťaženosti sa blíži koncu kontinua, alebo k hranici blížiacej sa nemožnosti nápravy. Trest mu bol uložený s prihliadnutím na jeho osobnostné črty zistené znaleckým dokazovaním, zrejmej neúcte k ľudskému životu, morálnej zvrhlosti a bezcitnosti, bezohľadnom sebecke, gradáciu páchania trestnej činnosti a reálnu recidívu páchania trestnej činnosti. Z Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 1To/12/2007 zo dňa 7.11.2007 vyplynulo, že odvolanie žalobcu sa zamietá, pričom z odôvodnenia je zrejmé, že odvolací súd mal za preukázané, že žalobca vo všetkých troch prípadoch vopred premysleným, plánovaným konaním, obzvlášť surovým spôsobom chladnokrvne, bezohľadne a bezcitne strelnou zbraňou zaútočil na životy troch nič netušiacich poškodených, ktorých výstrelmi pri jednotlivých skutkoch usmrtil. Prostredníctvom dožiadaného súdu bol vypočutý dňa 5.11.2012 žalobca, ktorý uviedol k špecifikácii vzniknutej ujmy, že mu vznikla už samotným porušením jeho práva tak, ako to uvádza judikatúra EŠLP a spočíva v pocitoch neistoty, krivdy, úzkosti, poníženia, pocitoch nespravodlivosti, márnosti a podobne, k zverejneniu článku došlo pred zisteniami konečného súdneho orgánu, a to žalobca pociťuje ako krivdu, duševné utrpenie a stres, vystavený protiprávnemu konaniu tak bol 11 mesiacov. Ako svedkyňa vypočutá autorka článku - Mgr. J. U., ktorá uviedla, že citovala sudcu, lebo dňa 17.1.2007 bola prítomná na pojednávaní na Krajskom súde v Nitre a odtiaľ mala informácie pričom, keď článok spracuje, odosiela ho nadriadeným a čo sa týka pravdivosti skutočností, boli uvedené priamo na pojednávaní a pri vyhlásení rozsudku dňa 17.1.2007.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že žalobca sa v konaní domáha jednak ospravedlnenia listom zaslaným žalobcovi, nasledovne: „Ospravedľujeme sa L. I., že sme dňa 18.1.2007 článkom s nadpisom „Za tri vraždy doživotie“ uverejneným v denníku Plus JEDEN DEŇ neoprávnene zasiahli do jeho osobnostných práv a porušili jeho právo na prezumpciu neviny.“ a jednak náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000 eur. S prihliadnutím na už konštatovanú konkurenciu práva na slobodu prejavu a práva na ochranu osobnosti, bolo potrebné starostlivo zvážiť všetky okolnosti (tie, ktoré predchádzali uverejneniu článku, v čase jeho uverejnenia a v čase po jeho uverejnení) tak, aby súd prvej inštancie mohol dospieť k záveru, či došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostnej sféry žaloby, v akom rozsahu a či tento zásah odôvodňuje priznanie zadostučinenia žalobcovi. Pri zachovaní zásady proporcionality bolo potrebné položiť si aj nasledovné otázky: Kto bol zásahom do osobnostnej sféry dotknutý?, Kto bol pôvodcom alebo zodpovedným subjektom za zásah do osobnostnej sféry?, Čo bolo predmetom zásahu do osobnostnej sféry?, Ako k zásahu došlo?, Kedy k zásahu došlo?. Z textu Článku vyplynulo, že jeho autorka použila výrazy ako: „zavraždil“, „vraždy spáchal“ a pod. Ide nepochybne o výrazy, ktoré navodzujú vinu žalobcu, čo v čase, keď ešte predmetný rozsudok nebol právoplatný, nie je možné hodnotiť inak, ako porušenie práva žalobcu na prezumpciu neviny. Žalobca bol uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho trestného činu vraždy a trestného činu nedovoleného ozbrojovania a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody na doživotie v III. nápravno-výchovnej skupine. Pri posudzovaní rozsahu zásahu do osobnostnej sféry žalobcu, súd prvej inštancie poukázal aj na konštatovanie Krajského súdu v Nitre, že trest mu bol uložený s prihliadnutím na jeho osobnostné črty zistené znaleckým dokazovaním, zrejmej neúcte k ľudskému životu, morálnej zvrhlosti a bezcitnosti, bezohľadnom sebecke, gradáciu páchania trestnej činnosti a reálnu recidívu páchania trestnej činnosti. V konaniach o ochranu osobnosti je nevyhnutné zohľadniť aj to, či osoba, do osobnostnej sféry ktorej bolo zasiahnuté, je osobou verejne známou, alebo nie, či ide o osobu vedúcu riadny život, alebo naopak, pričom všetky tieto okolnosti môžu mať vplyv na to, aká bola intenzita tohto zásahu a aké sú jeho následky. Žalobca sa od r. 2001 nachádza vo výkone trestu, teda tomu bolo tak aj v čase zverejnenia článku. Jeho postavenie v spoločnosti (a teda zníženie jeho cti a dôstojnosti v spoločnosti publikovaným článkom) je nutné hodnotiť vo vzťahu k spoluväzňom a personálu ÚVTOS a ÚVV, teda v kontexte prostredia, v ktorom sa žalobca nachádzal. V danom smere súd prvej inštancie konštatoval, že aj keď je nepochybné, že publikovaním článku došlo k porušeniu práva na prezumpciu neviny

žalobcu, v spoločnosti v ktorej sa žalobca v danom čase pohyboval a s prihliadnutím na jeho znaleckým dokazovaním skúmanú osobnosť, tento zásah podľa názoru súdu prvej inštancie nemohol spôsobiť následok, aký tvrdí žalobca, a to pocity krivdy, márnosti, stres, zneváženia v spoločnosti a podobne. Osobitne tu súd prvej inštancie zdôraznil tú skutočnosť, že samotný žalobca uviedol, že o článku sa dozvedel až po dvoch rokoch, t. j. v čase publikácie článku o ňom nemal vôbec vedomosť. Žalobca v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že by článkom bola vyvolaná negatívna reakcia v jeho okolí, prípadne zo strany príbuzných či známych. Vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, bolo možné vyvodiť, že aj keď došlo k porušeniu práva prezumpcie neviny žalobcu, nemohlo dôjsť k zásahu do dobrého mena, občianskej cti žalobcu, už aj vzhľadom na jeho osobu a spáchanie obzvlášť nebezpečnej a závažnej trestnej činnosti, za ktorú bol aj právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody doživotne a ktoré bolo legitímne obmedzené aj verejným záujmom na ochrane spoločnosti ako pred nebezpečným páchatelom závažných trestných činov. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Súd prvej inštancie priznal úspešnej žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v celom rozsahu odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že odvolanie podáva zo všetkých odvolacích dôvodov. Predmetom žaloby sú výroky žalovanej voči jeho osobe v periodiku od septembra 2001 do dnes, kde došlo v prvom rade k porušeniu prezumpcie neviny a k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie zverejnením nepravdivých tvrdení. Definícia prezumpcie neviny je zjavne a zrozumiteľne definovaná v rozsudkoch ESLP aj v prípade novinárov. Nesmú byť použité výroky vraždil, spáchal, vykonal, lebo tieto v sebe zahŕňajú konštatáciu viny. Ak boli vyslovené pred skutkovými zisteniami konkrétneho súdneho orgánu, ide o porušenie práva na prezumpciu neviny. To platí aj v prípade, ak bola napokon osoba odsúdená. Z obsahu článku žalovanej vyplýva, že boli použité výroky „zavraždil“ a pod. a boli použité verejne ešte pred právoplatným rozhodnutím. To, že žalovaná tieto výroky vtlačila medzi iný obsah jej článku, stále nemení nič na skutočnosti, že tieto výroky vyslovené boli. Na tomto nemení nič ani fakt, že žalovaná teatrálny opakuje, že iba zopakovala to, čo súdy uviedli. Rozsudok súdu prvej inštancie nie je právoplatný správny akt, teda na jeho podklade nie je možné aplikovať právo. Už len samotné tvrdenie žalovanej, že realizáciu výkonu svojho práva „informovať“ oprela o neprávoplatný akt, je neakceptovateľné. Súd prvej inštancie tvrdí, že nie je dôvod na odškodnenie, lebo nedošlo k zníženiu dôstojnosti a pod.. Prezumpcia neviny je základným ľudským právom a porušenie základného ľudského práva je už samé o sebe závažným aktom v každom právnom štáte. ESLP stanovil, že odškodnenie nie je iba zadosťučinením pre obeť, ale zároveň aj trestom pre toho, kto právo porušil, aby sa už ďalšieho podobného konania nedopustil. Ak za porušenie dopravného priestupku je možné udeliť trest aj 1.000 eur, tak za porušenie základného ľudského práva by malo byť priznané vyššie odškodné. Z jeho strany boli podané námietky zaujatosti, návrhy a žiadosti na zmenu návrhu a pod.. Súd prvej inštancie je povinný sa s týmito vecami najskôr vysporiadať a až potom môže vyniesť rozsudok. Súd prvej inštancie však toto nedodrжал a uchýlil sa k tomu, že existenciu týchto podaní zatajil. Žalobca má dôkazy, že tieto boli podané, ale vzhľadom k tomu, že je vo väzení, má obmedzenú možnosť vyhotoviť fotokópie listinných dôkazov. Preto tieto dôkazy pripojí k odvolaniu dodatočne. Súd prvej inštancie neriešil jeho námietku zaujatosti a nerozhodol o jeho žiadostiach o zmenu žaloby. Súd prvej inštancie na pojednávaní v roku 2018 mu uprel účinnú realizáciu všetkých jeho práv ako účastníka konania. Na pojednávaní konanom dňa 9.7.2018, na ktorom vyhlásil súd prvej inštancie rozsudok, mu sudca neumožnil vyjadriť sa k veci, k dôkazom, neumožnil mu predložiť dôkazy. Bol odvedený z pojednávania, kde súd prvej inštancie sfaľšoval zápisnicu, že to on žiada, aby sa konalo bez jeho neprítomnosti, čo nie je pravda, čím mu znemožnil záverečnú reč. Navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že s rozsudkom súdu prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožňuje, považuje ho za dostatočne odôvodnený a vecne správny. V súvislosti s výrazmi použitými v článku s názvom „Za tri vraždy doživotie“, ktorý bol publikovaný dňa 18.1.2007 v tlačovom periodiku denníka Plus jeden, ktoré považuje žalobca za spôsobilé neoprávneného zásahu do ochrany osobnosti žalobcu, sa žalovaná plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku (odseky 37. až 39. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). V tejto súvislosti si žalovaná dovoľuje opätovne poukázať na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.2.2015 sp. zn. 4Co/161/2012. Žalovaná má rovnako ako súd prvej inštancie za to, že výroky autorky článku neboli spôsobilé neoprávneného zásahu do ochrany osobnosti žalobcu, či do rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalovaná rovnako nesúhlasí s názorom žalobcu, že súd

prvej inštancie porušil všetky jeho procesné práva v roku 2018, a to najmä na pojednávaní konanom dňa 9.7.2018. V tejto súvislosti žalovaná uvádza, že podľa zápisnice z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 9.7.2018, bol žalobca na vlastnú žiadosť odvedený z pojednávania a z tohto dôvodu sa žalobca sám ukrátil na procesných právach, ktorých porušenie namieta. V súvislosti s nevykonaním dôkazov, ktoré namieta žalobca, si žalovaná dovoľuje uviesť, že žalobca v odvolaní tieto dôkazy bližšie nešpecifikuje a iba vo všeobecnosti tieto pomenúva ako „námietky zaujatosti, návrh a žiadosti na zmenu návrhu a pod.“ V nadväznosti na uvedené však žalovaná poukazuje na zápisnicu z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 9.7.2018, v rámci ktorej sa nachádza uznesenie o vykonaní dokazovania spolu s oboznámením sa s obsahom spisu. Súd prvej inštancie teda týmto spôsobom vykonal dokazovanie plne v súlade s ust. § 188 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom zároveň uvádza ktoré dôkazy vykonal. Medzi uvedenými dôkaznými prostriedkami možno identifikovať aj námietky zaujatosti, žiadosti o zmenu žalobného návrhu, či niekoľko ďalších podaní žalobcu. Nakoľko však žalobca v odvolaní uvádza len neurčito dôkazné prostriedky, ktoré mal súd prvej inštancie podľa jeho názoru „zatajiť“, žalovanej nie je zrejmé, o aké dôkazné prostriedky by malo ísť, a preto žalovaná považuje tieto tvrdenia žalobcu v súčasnosti za irelevantné. Žalovaná navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu.

8. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Vo vyjadrení uviedol, že prezumpcia nevinu je daná a jasne špecifikovaná. Žalovaná sa v podstate domáha toho, že ona síce práva porušila, ale že toto porušenie nebolo a nie je spôsobilé spôsobiť mu ujmu. Ak by súdy rozhodli, že ten kto porušil práva nemá nič zaplatiť osobe, ktorej práva porušil, znamenalo by to, že ide o bezcenné právo a teda, že právo nemá žiadnu hodnotu. Prezumpcia nevinu je základným ľudským právom. Základom spravodlivosti je ľudskosť, základom ľudskosti je nikdy neobetovať človeka. Ak už človeku boli priznané práva, tak majú byť rešpektované a každý kto ich poruší, musí byť za to potrestaný. V jeho prípade došlo k porušeniu práva verejne, na celom území SR, a to len z dôvodu, aby žalovaná upútala čitateľov. Ďalej sa žalovaná vyjadrila k tomu, že sa žalobca sám pozbavil svojich práv tým, že sa nechal odvieť z pojednávacej miestnosti. Žalobca na pojednávaní a písomne vysvetlil, že ak súd porušuje jeho práva strany, a to až v takom rozsahu, že nepožíva práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie však naďalej porušoval jeho práva a snažil sa svoje nezákonné a protiprávne konanie zlegitimizovať tým, že ho držal na súdnom pojednávaní. Nemieni byť prítomný a napomáhať súdu pri porušení práva zo strany súdu. Zápisnica súdu prvej inštancie nič nedokazuje, vyrobil si ju ten orgán, na ktorý sa sťažuje, že porušil jeho práva. Trvá na tom, čo uviedol v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie (§ 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na uloženie povinnosti žalovanej ospravedlniť sa mu a zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 100.000 eur z dôvodu, že uverejnením

článku s názvom „Za tri vraždy doživotie“ publikovanom dňa 18.1.2017 v tlačovom periodiku „Plus jeden deň“ došlo k neoprávnenému zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcu. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol.

12. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Ustanovením § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd je zároveň povinný vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami v odvolaní, pričom za podstatný argument je potrebné považovať taký argument, ktorý má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

14. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, keďže jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a premisy zvolené v preskúmanom rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Mal za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľ uvádzal v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

15. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmajacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 Civilného sporového poriadku zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 Civilného sporového poriadku dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

16. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

17. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie bola žaloba žalobcu o ospravedlnenie a zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv žalobcu spôsobený zverejnením článku o žalobcovi v tlači zamietnutá v celom rozsahu z dôvodu, že tento zásah nemohol spôsobiť následok, ktorý tvrdí žalobca, a to pocity krivdy, márnosti, stres, zneváženie v spoločnosti a pod.. Žalobca nesúhlasil so zamietajúcim rozsudkom súdu prvej inštancie a dôvodil, že v jeho prípade došlo k porušeniu prezumpcie neviny, v dôsledku zníženia jeho dôstojnosti má nárok na odškodnenie, súd prvej inštancie nerozhodol o zmene žaloby, nezaoberal sa námietkou zaujatosti a na pojednávaní konanom dňa 9.7.2018 mu súd prvej inštancie neumožnil vyjadriť sa k veci, k dôkazom, predložiť dôkazy a uviesť záverečnú reč.

18. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozsudok musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami strán. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesto pre dohady a domnienky. V odôvodnení rozhodnutia súd teda uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, ktoré dôkazy v konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu, tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t. j. musí byť preskúmateľné.

19. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcom v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol.

20. Žalobca primárne v odvolaní namietal, že v jeho prípade došlo k porušeniu prezumpcie neviny, odkazoval na definíciu prezumpcie neviny v rozsudkoch ESLP, citoval výrazy z obsahu predmetného článku majúce preukazovať porušenie prezumpcie neviny. Vo vzťahu k tejto odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že je irelevantná vo vzťahu k napadnutému rozsudku a nekorešponduje priebehu konania vo veci a dôvodom, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu zamietol. Súd prvej inštancie totiž jednoznačne v preskúvanom rozsudku konšatoval, že v texte predmetného článku autorka použila nepochybne výrazy, ktoré navodzujú vinu žalobcu, čo v čase, keď ešte rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1T 1/2005 zo dňa 17.1.2017 nebol právoplatný, nie je možné hodnotiť inak, ako porušenie práva žalobcu na prezumpciu neviny (porovnaj odsek 37. rozsudku súdu prvej inštancie). Odvolacie námietky žalobcu vo vzťahu k existencii neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti sú teda bezpredmetné a nemajú žiaden vzťah k napadnutému rozsudku, keďže k zamietnutiu žaloby nedošlo z dôvodu nepreukázania zásahu do práva žalobcu na prezumpciu neviny.

21. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne tvrdí, že nie je dôvod na odškodnenie, lebo nedošlo k zníženiu dôstojnosti.

22. V prvom rade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v odvolaní poukazuje na nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, resp. na nesprávnosť skutkových zistení z vykonaných dôkazov ohľadne existencie ujmy na osobnosti žalobcu, je potrebné uviesť, že odvolací súd je podľa ustanovenia § 383 Civilného sporového poriadku viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov dostatočne a správne ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal.

23. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti (napr. v rodine, na pracovisku a v odborných kruhoch, na verejnosti). Naplnenie podmienok vzniku zodpovednosti za zásah do osobnosti fyzickej osoby so sebou prináša priznanie morálnej satisfakcie v prípade, ak je súčasne preukázané, že zásah do osobnosti fyzickej osoby bol neoprávnený, bol objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu na osobnosti fyzickej osoby spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite a ak existuje príčinná súvislosť medzi zásahom a takýmto porušením alebo ohrozením osobnosti. Pokiaľ morálne zadosťučinenie nie je postačujúce so zreteľom na zníženu dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti, a to nielen v bežnej, ale v značnej miere, má osoba právo na peňažnú satisfakciu. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje možnosť nástupu sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka.

24. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobca opakovane v odvolaní namietal, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je daný. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že Občiansky zákonník priznanie uvedenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby.

25. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v preskúmvanej veci, sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Aby strana mohla splniť svoju povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí najskôr splniť svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť navrhnúť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im bola všeobecne uložená v ustanovení § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 a aktuálne je v ustanovení § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorá tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Neunesením dôkazného bremena sa pritom rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva, či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť objektívne preukázaná vôbec a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorý z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

26. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. V konaní o ochranu osobnosti má žalobca bremeno tvrdenia v tom, že žalovaná zasiahla do jeho osobnosti a že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť mu ujmu na chránených osobnostných právach; pokiaľ sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí v rámci svojich tvrdení uviesť, aká ujma mu vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobcu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiace o existencii zásahu; v prípade, že sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol,

ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu (následné reakcie) napríklad v jeho rodinnom, pracovnom, či inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti preukázané, môže súd konštatovať, že žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Otázkou splnenia povinnosti tvrdenia a povinnosti označiť na preukázanie tvrdení dôkazy musí súd vždy riešiť so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci.

27. V danom prípade mal žalobca tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu uvedené v predchádzajúcom odseku. Zo spisu vyplýva, že si primerane splnil svoju povinnosť tvrdenia. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu však žalobca nepredložil dôkazy o konkrétnych následných reakciách vyvolaných zásahom vo sfére jeho osobného, rodinného a spoločenského života. Negatívne dopady zásahu síce tvrdil, keď uvádzal, že bolo porušené jeho právo na súkromie, došlo k narušeniu osobnej a mravnej integrity, bola znížená jeho dôstojnosť v spoločnosti, vážnosť a česť vo vzťahu k ostatným spoluobčanom, narušil sa jeho osobný život. Žalobca však na preukázanie týchto svojich tvrdení nepredložil, resp. nenavrhol vykonať dokazovanie na to, čo zásah v jednotlivých oblastiach jeho života vyvolal a spôsobil. Žalobca tak nepreukázal, ako konkrétne sa zmenilo správanie jeho okolia k nemu, či už v rodinnom alebo akomkoľvek inom spoločenskom prostredí, nepreukázal konkrétne následky konania žalovanej, ktorými mala utrpieť dôstojnosť, vážnosť a česť žalobcu v spoločnosti a súkromie žalobcu. Z tohto hľadiska bolo zamietnutie žaloby žalobcu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch dôvodné. Na to, aby mohlo byť priznané finančné zadosťučinenie je potrebné preukázanie konkrétnej ujmy, nestačí iba predpokladanie následkov alebo objektívnu spôsobilosť určitého konania ujmu prívodiť. V tomto sa líši tento prostriedok právnej ochrany osobnosti od ostatných, keď v prípade, že sa osoba dotknutá neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, podmienkou priznania materiálnej satisfakcie je preukázanie, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť človeka a jeho vážnosť v spoločnosti. Keďže spôsobenie takýchto konkrétnych následkov žalobca nepreukázal, nemožno mu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznať (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23.6.2011 sp. zn. 4 Cdo 144/2010, uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2625/2007 z 28.6.2007, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 4431/2007 z 7.10.2009). V neposlednom rade treba tiež prihliadnuť ku skutočnosti, že žalobca sa podľa jeho vlastného vyjadrenia o existencii predmetného článku dozvedel po dvoch rokoch (v čase jeho publikácie nemal o ňom vedomosť), teda v čase, keď už bol právoplatne odsúdený za činy, ktorých sa predmetný článok týkal. Zásadným však v danom prípade bolo, že žalobca nepreukázal spôsobenie konkrétnej ujmy. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v tomto smere nevykazovalo žiadne logické, skutkové ani právne medzery, bolo preto i objektívne presvedčivé (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania).

28. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

29. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, pričom súd má povinnosť dbať na tom, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti (ako už bolo uvedené vyššie). V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie postačujúco a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

30. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

31. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným odvolacím dôvodom, ale v danom prípade táto námietka nie je opodstatnená, pretože súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, totiž jednoznačne viedli k záveru o neopodstatnenosti požiadaviek žalobcu na poskytnutie primeraného zadosťučinenia formou ospravedlnenia (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka), keďže žalobca nepreukázal vznik ujmy na jeho osobnosti. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

32. Rozsudok súdu prvej inštancie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom žalobcu na ospravedlnenie a na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, zistený po náležite vykonanom dokazovaní a vysporiadal sa aj so všetkými pre vec rozhodujúcimi argumentmi strán. Pritom sa odvolal na konkrétne právne predpisy, ktoré správne aplikoval na prejednávaný spor. Zo zisteného skutkového stavu teda vyvodil správny právny záver o nepreukázaní opodstatnenosti žalobcom uplatnených nárokov.

33. V súvislosti so žalobcovým prejavom nespokojnosti s preskúmaným rozsudkom odvolací súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. II. ÚS 4/97, II. ÚS 3/97). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 140/2017). Žalobca v odvolaní vychádza z odlišných skutkových záverov než súd prvej inštancie a robí z vykonaných dôkazov vlastné právne závery týkajúce sa nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolacie námietky žalobcu ohľadne nesprávnych skutkových a právnych záverov konštatovaných súdom prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd za nenáležité.

34. Ani ďalšia odvolacia námietka žalobca, že súd prvej inštancie nerozhodol o jeho žiadostiach na zmenu žaloby, nie je opodstatnená. Predovšetkým odvolací súd poukazuje, že táto odvolacia argumentácia žalobcu je značne neurčitá, keď sám žalobca v odvolaní nešpecifikuje, o ktorých konkrétnych žiadostiach na zmenu žaloby, resp. podaniach, súd prvej inštancie nerozhodol. Z obsahu spisu vyplýva, že podaním zo dňa 29.12.2010 doručeným súdu prvej inštancie dňa 5.1.2011 žalobca žiadal okrem v žalobe uvedenej požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, aby sa mu žalovaná ospravedlnila za porušenie jeho práv písomnou formou: „Týmto sa odporca ospravedlňuje navrhovateľovi za to, že porušil jeho práva.“ Následne podaním zo dňa 14.2.2012 doručeným súdu prvej

inštancie dňa 15.2.2012 žalobca žiadal okrem v žalobe uvedenej požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch aj o uloženie povinnosti žalovanej ospravedlniť a mu listom zaslaným v znení: „Ospravedľujeme sa L. I., že sme dňa 18.1.2007 článkom s nadpisom „Za tri vraždy doživotie“ uverejneným v denníku Plus JEDEN DEŇ neoprávnene zasiahli do jeho osobnostných práv a porušili jeho právo na prezumpciu neviny.“ Súd prvej inštancie o ostatnom návrhu žalobcu na zmenu žaloby spočívajúcom v rozšírení žaloby aj o požiadavku na ospravedlnenie rozhodol na pojednávaní konanom dňa 1.3.2012 verejne vyhláseným uznesením prítomnej vtedajšej advokátke žalobcu a prítomnému zástupcovi splnomocnenca žalovanej. Z obsahu spisu nevyplýva, že by po tejto zmene žaloby urobil žalobca v súdenom spore akékoľvek iné ďalšie návrhy na zmenu žaloby, o ktorých by mal súd prvej inštancie rozhodnúť pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd konštatuje vo vzťahu k tejto odvolacej námietke, že súd prvej inštancie v danej veci postupoval zákonom predpísaným spôsobom, neporušil procesné normy a nedopustil sa väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

35. Odvolanie v prejednávanej prípadе podal žalobca aj z dôvodu, že súd prvej inštancie neriešil jeho námietku zaujatosti. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca na pojednávaní konanom dňa 9.4.2018 vzniesol námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi dôvodiac, že sudkyňa sa priamo podieľa na porušovaní jeho práv vyplývajúcich z čl. 13 a z čl. 3 Dohovoru s tým, že v piatok bol vystavený ponižujúcemu zaobchádzaniu a fyzickému násiliu, čo oznámil sudkyňi a jediné, čo sudkyňa urobila je, že si vyžiadala stanovisko od väzenského lekára. Následne žalobca na tomto pojednávaní uviedol, že zmenil svoje pôvodné stanovisko a námietku zaujatosti nevznáša. Podaním zo dňa 9.4.2018 žalobca vzniesol námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi a uviedol, že sudkyňi oznámil, že tri dni predtým bol vystavený násiliu zo strany príslušníkov ZVJS, čo je porušením čl. 3 Dohovoru a žiadal pojednávanie odročiť, tvrdil, že každý normálny sudca by ihneď prerušil a ukončil pojednávanie, aby sa najskôr doriešilo toto porušenie jeho práv, poukázal na judikatúru ESLP a na požiadavky na vyšetrovanie mučenia a neľudského zaobchádzania s tým, že v prerokúvanej veci sa súd svojím postupom podieľa na porušovaní práva žalobcu, namietol, že sudkyňa nezaznamenala do zápisnice dve veľké modriny, ale zaznamenala všetko iné, čo sa nestalo, čím napomáhala väznici mariť vyšetrovanie, tým sudkyňa na všetkom násilí voči žalobcovi participovala, neukončila pojednávanie a za týchto okolností považuje za nemožné, aby prejednávajúci súd riešil jeho vec. Dňa 18.4.2018 bola vec súdom prvej inštancie predložená Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o tejto námietke zaujatosti vznesenej žalobcom. Krajský súd v Trnave Listom zo dňa 20.4.2018 vrátil vec súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o námietke zaujatosti dôvodiac, že nebol dôvod na predloženie spisu nadriadenému súdu, nakoľko námietka zaujatosti sa týka len procesného postupu zákonnej sudkyne, čo je podľa § 49 ods. 3 Civilného sporového poriadku neprípustné a vo zvyšnej časti námietka zaujatosti nevyhovuje predpisu § 52 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Následne žalobca podaním zo dňa 9.7.2018 doručeným súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 9.7.2018 podal ďalšiu námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcej sudkyňi, v ktorej uviedol, že námietku podáva zo všetkých dôvodov, ktoré mu umožňuje Civilný sporový poriadok a z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v jeho námietke zaujatosti zo dňa 8.7.2018 vo veci sp. zn. 6C/345/2008, najmä čo sa týka podania trestného oznámenia. Ďalej žalobca v uvedenej námietke zaujatosti zo dňa 9.7.2018 uviedol, že v konaní sp. zn. 6C/345/2008 dnes ráno o 9.00 hod. mu sudkyňa neumožnila preštudovať si spis, pripraviť sa na pojednávanie, riadne uplatňovať jeho práva, sudkyňa sfaľšovala záznam, že si žalobca odmieta preštudovať spis, žiadal, aby bol odvedený z pojednávania a aj tak ho sudkyňa ešte pol hodinu nechala na pojednávaní, a preto iniciuje vylúčenie menovanej sudkyne.

36. Podľa § 49 Civilného sporového poriadku sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti (ods. 1). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (ods. 3).

37. Podľa § 52 Civilného sporového poriadku strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti (ods. 1). V námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužívajú (ods. 2).

38. Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie veci nestranným súdom je v civilnom konaní garantované najmä prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania predmetnej veci pre zaujatosť. Právo strany uplatniť námietku zaujatosti patrí medzi jej procesné práva, ktorých základ pramení priamo z Ústavy SR (Čl. 46 ods. 1). Námietka zaujatosti ako procesný úkon strany musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti. Okrem všeobecných náležitostí, ktoré zákon vyžaduje pri každom podaní (§ 127 Civilného sporového poriadku), musí obsahovať osobitné náležitosti, a to označenie sudcu, ktorého zaujatosť sa namieta, konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje zaujatosť sudcu, údaj o tom, kedy sa o dôvode vylúčenia strana dozvedela, dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré bez svojej viny nemôže pripojiť. Pokiaľ námietka zaujatosti nespĺňa náležitosti uvedené vyššie, súd nebude k takejto námietke prihladať. Rovnako nebude súd prvej inštancie prihladať a predkladať vec nadriadenému súdu na rozhodnutie, ak sa námietka obsahovo týka postupu sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo jeho rozhodovacej činnosti.

39. Pokiaľ žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie opätovne podaním zo dňa 9.7.2018 namietal zaujatosť sudkyne, ktorá spor prejedнала a rozhodla na súde prvej inštancie (ďalej aj „konajúca sudkyňa“), odvolací súd dodáva, že sa oboznámil komplexne s jeho argumentáciou, avšak s prihliadnutím na jej obsah dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď na uvedenú námietku zaujatosti neprihladal a pokračoval v konaní. Z obsahu námietky zaujatosti žalobcu zo dňa 9.7.2018 totiž zreteľne vyplýva, že žalobca poukazuje na postup sudkyne v tomto konaní a dokonca v inom konaní sp. zn. 6C/345/2008. Z hľadiska ustanovenia § 49 ods. 1 Civilného sporového poriadku je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci) alebo k stranám sporu (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k strane sporu určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní. Žalobca tak neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti sponchybnujúci nestrannosť konajúcej sudkyne. Odvolací súd pochybnosti žalobcu o nezaujatosti konajúcej sudkyne nepovažuje za právne relevantné. Vo vzťahu k namietaniu zaujatosti konajúcej sudkyne, čo sa týka podania trestného oznámenia, tu odvolací súd konštatuje, že predmetná námietka zaujatosti v tejto časti nemá náležitosti vyžadované zákonom, keďže v nej nie je uvedené, kto, vo vzťahu ku komu, kedy a z akého dôvodu podal trestné oznámenie (teda uvedenie konkrétnych skutočností, z ktorých žalobca vyvodzuje zaujatosť konajúcej sudkyne) a kedy sa žalobca o trestnom oznámení dozvedel (teda uvedenie údaju o tom, kedy sa o dôvode vylúčenia žalobca dozvedel). Z týchto dôvodov náležite súd prvej inštancie k takejto vznesenej námietke zaujatosti konajúcej sudkyne neprihladal a následným prejednaním veci nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie. Odvolací súd posudzujúc opodstatnenosť argumentácie žalobcu poukazujúceho na zaujatosť konajúcej sudkyne dospel k záveru, že ani táto odvolacia argumentácia žalobcu nie je opodstatnená.

40. Napokon žalobca namietal, že súd prvej inštancie mu neumožnil vyjadriť sa k veci, k dôkazom a predložiť dôkazy na pojednávaní dňa 9.7.2018, nakoľko bol odvedený z pojednávania, keď súd prvej inštancie sfaľšoval zápisnicu, že to žiada žalobca.

41. Zúčastniť sa pojednávania v právnej veci pred súdom je neodňateľným právom každej strany, a to v každom štádiu konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve strana trvá. Zákon v ustanovení § 183 ods. 1 Civilného sporového poriadku určuje len jednu výnimku z tohto práva strany, za ktorej môže vec prejednať i v jej neprítomnosti, t. j. ak sa strana z dôležitých dôvodov nemôže dostať na pojednávanie a zároveň nemožno od nej spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechala zastúpiť. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

42. Z obsahu spisu v súdenom spore vyplýva, že v zápisnici o pojednávaní zo dňa 9.7.2018 je zaznamenané, že žalobca na vlastnú žiadosť žiada, aby bol odvedený z pojednávania vzhľadom na protiprávne konanie sudcu o 12.36 hodine. Z obsahu zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 9.7.2018 vyplýva, že potom, čo konajúca sudkyňa prečítala doslovne obsah námietky zaujatosti žalobcu zo dňa 9.7.2018 predlozenej pred otvorením pojednávania a skonštatovala, že námietka zaujatosti sa netýka tohto konania, ani nie je riadne zdôvodnená, a preto bude súd prvej inštancie pokračovať v

konaní, žalobca výslovne uviedol, že vzhľadom na protiprávne konanie sudcu žiada, aby bol odvedený z pojednávania, čo sa aj stalo a súd prvej inštancie následne pojednával v neprítomnosti žalobcu. Odvolací súd tak konštatuje, že obsah zápisnice z pojednávania konaného dňa 9.7.2018 jednoznačne zodpovedá skutočnému priebehu tohto pojednávania, ako vyplynulo zo zvukového záznamu. Tvrdenia žalobcu, že súd prvej inštancie sfaľšoval zápisnicu sa nezakladajú na pravde.

43. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odvolací súd zistil, že žalobca mal na pojednávaní konanom dňa 9.7.2018 objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré súd prvej inštancie vykonal a mal tiež právo predkladať a navrhovať dôkazy, predniesť záverečnú reč. V tomto smere nie sú tvrdenia žalobcu o popretí súdom prvej inštancie realizácie jeho procesných práv pravdivé. Možnosť zúčastniť sa na súdnom pojednávaní je právom každej strany a záleží výlučne na nej, či toto právo využije alebo nie. V súdnom spore bol žalobca predvedený z výkonu trestu na pojednávanie dňa 9.7.2018 a pred otvorením pojednávania sám uviedol, že žiada, aby bol odvedený z pojednávania. Týmto svojim prejavom sa žalobca výslovne vzdal svojho práva zúčastniť sa pojednávania a je bez významu, že to urobil z dôvodu jeho nesúhlasu s postupom konajúcej sudkyne v prejednávanej veci, konkrétne vzhľadom na (podľa žalobcu) protiprávne konanie sudkyne. Za daného procesného stavu žalobca mal možnosť realizovať svoje procesné práva, avšak nevyužil ju. Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvej inštancie, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil jeho postup ako správny a konštatuje, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti žalobcu súd prvej inštancie neodňal stranám možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval zákonom predpísaným spôsobom, neporušil procesné normy a nedopustil sa väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom vyhodnotil taktiež odvolací súd ako nedôvodnú.

44. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobcom nie sú naplnené.

45. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu odvolateľa nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

46. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania žalobca v odvolaní neuviedol žiadne zdôvodnenie. Nakoľko odvolací súd považuje preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku I. za vecne správny, keď žalobca žiadnym relevantným spôsobom správnosť výroku o nároku na náhradu trov konania v rozsudku súdu prvej inštancie vychádzajúceho z tzv. zásady úspechu nespochybnil (v prípade ktorého ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody jeho nesprávnosti), nie je jeho odvolacia námietka opodstatnená.

47. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

49. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).